

KULTURHISTORISK NETVÆRK

Fangeleg om kongemagten

af Ole Sørensen, Odder Museum

En historisk fangeleg

Denne type fangeleg kan bruges i en del sammenhænge. Temaet kan både være middelalder, stenalder og vikingetid. Fælles for legene er, at to hold kæmper mod hinanden.

Scenen sættes

Forud for legen er det vigtigt, at der har været en formidling omkring den tid, man befinder sig i, da børn ikke lige umiddelbar ved, hvad fx middelalder er. Mest autentisk bliver det, hvis man har en fysisk lokalitet, som kan forbindes med den aktuelle tidsperiode, og som legen/formidlingen foregår ved.

Når jeg bruger legen på "min" flotte middelalder borg, Bjørnkær Voldsted ved Hou, øst for Odder, så er legens tema en kamp mellem 3 brødre: Erik, Abel og Christoffer. De vil alle være konge efter deres fader Valdemar Sejf, som dør i 1241.

Denne kamp om kongemagten bringer ufred til landet. Storebroderen Erik bliver konge, men Abel får støtte af lillebroderen Christoffer til et oprør i 1246 mod storebroderen. Kampen bliver således mellem Erik Plovpenning på den ene side og Abel og Christoffer på den anden side.

På Bjørnkær Voldsted bliver det til den illustrative situation: Kong Erik der forsvare sin borg mod sine brødre Abel og Christoffer. Legen giver efterfølgende anledning til en god snak omkring, hvad kongemagt var før i tiden og nu i Danmark. (Målgruppen har typisk været 3., 4. og 5. klasser) Derudover vil det også være væsentligt at tale om katolicismen og datidens kirkemagt set i relation til nutid.

Før legen

Kong Erik Plovpenningens mænd bliver udstyret med blå stofstykker eller idrætsholdbånd. Dette bæres tydeligt fremme enten i hånden eller over skulderen. Der udleveres også et rødt stofstykke/idrætsholdbånd. Dette gemmes i en lomme. Kampråb for Erik Plovpenningens mænd:

Konge!!!!

Abel og Christoffers angrebsmænd bliver udstyret med røde stofstykker eller idrætsholdbånd. Dette bæres tydeligt fremme enten i hånden eller over skulderen. Der udleveres også et blåt stofstykke/idrætsholdbånd. Dette gemmes i en lomme. Kampråb for Abel og Christoffers mænd:

Abel !!!

Legens forløb

Legen starter med at begge hold forsøger at overgå hinanden ved at råbe deres kampråb så højt som muligt.

Abel og Christoffers mænd angriber borgen ved at skulle fange Eriks mænd. Abel og Christoffers mænd fanger en af Eriks mænd ved at røre vedkommende.

Den tilfangetagne "Kong Erik"-mand og "Abel"-manden afgør deres kamp ved at lave "sten, papir og saks". Det gælder om at være bedst ud af 3 omgange ("dueller"). Før "duellen" starter skal man råbe sit kampråb. Taberen af "sten, papir og saks" skifter nu identitet.

Eksempel: Kong Eriks mand taber og overgår nu til Abel og Christoffers angrebsmænd. For at markere dette tager han sit blå stofstykke/idrætsholdbånd i lommen og tager sit røde stofstykke/idrætsholdbånd frem for at markere sit nye tilholdsforhold og skal nu forsøge at tilfangetage sine tidligere "kammerater".

Legen fortsætter i ca. 15 min. Når legens afbrydes, samles børnene, og der tælles op, hvem der har "vundet". Er der flest af Kong Erik Plovpenningens mænd eller af Abel og Christoffers mænd?

Legens vinder er helt tilfældig, da den jo beror på kampdelen: "sten, papir og saks", men børnene syntes den er sjov, og legen giver alligevel mulighed for at have en ikke voldelig "kamphandling" involveret.

De fleste lærere vil kunne medbringe idrætsholdbånd fra skolernes idrætsrekvisitter.

Bjørnkær Voldsted

